

SAVIVALDYBĖS INSTITUCIJŲ, ĮMONIŲ IR ĮSTAIGŲ NULINĖS TOLERANCIJOS KORUPCIJAI POLITIKOS GAIRĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

Savivaldybės institucijos, įmonės, įstaigos (toliau – Juridiniai asmenys) yra skaidriai, sąžiningai ir atsakingai veikiantys Juridiniai asmenys, puoselėjantys nepriekaištingą dalykinę reputaciją, valstybės tarnautojų, darbuotojų ir visuomenės pasitikėjimą jais.

Visi šie Juridiniai asmenys aiškiai pasisako prieš kyšininkavimą ir korupciją. Jie netoleruoja jokių korupcijos pasireiškimo formų ir korupcinio pobūdžio veikų.

Savivaldybės institucijų, įmonių, įstaigų nulinės tolerancijos korupcijai politika (toliau – Politika) nustato pagrindinius korupcijos prevencijos principus ir reikalavimus bei jų laikymosi užtikrinimo gaires, kurių įgyvendinimas sudaro prielaidas bei sąlygas užtikrinti skaidrią Savivaldybės institucijų, įstaigų ir įmonių veiklą ir užkirsti kelią korupcijai.

Politika taikoma visiems Savivaldybės institucijų, įstaigų, įmonių darbuotojams, bei skirta ugdyti minėtų asmenų atsakomybę, apsaugoti juos nuo konfliktinių situacijų, netoleruotino elgesio, neskaidrios veiklos ir korupcijos apraiškų.

Šioje Politikoje vartojamos sąvokos:

Darbuotojas – valstybės tarnautojas ir darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį.

Interesų konfliktas – situacija, kai asmuo eidamas savo pareigas privalo atlikti tam tikrą veiksmą, tačiau tas veiksmas (veikla) yra susijęs ne tik su jo pareigomis, bet ir su jo privačiu interesu.

Kyšis – neteisėtai gautas arba siekiamas gauti nepagrįstas atlygis, neteisėta turtinė nauda.

Dovana – dovanos suprantamos taip, kaip jų samprata pateikiama Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos Rekomendacinėse gairėse dėl dovanų ir paslaugų priėmimo apribojimų. https://www.vtek.lt/images/Duomenys/VTEK_Rekomendacines_gaires_del_dovanu_ir_paslaugu_priemimo_apribojimu_20200312_fin.pdf.

Korupcija – yra suvokiama kaip bet koks valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens ar darbuotojo elgesys, piktnaudžiavimas patikėta galia siekiant asmeninės naudos.

Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos – kyšininkavimas, prekyba poveikiu, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos, jeigu jos padarytos viešojo administravimo sektoriuje arba teikiant viešąsias paslaugas siekiant sau ar kitiems asmenims naudos: piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, dokumentų ar matavimo priemonių suklastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, tarnybos paslapties atskleidimas, komercinės paslapties atskleidimas, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas, kišimasis į valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą ar kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą.

Nepotizmas – tarnybinės padėties naudojimas giminėms ar draugams proteguoti

Protekcionizmas – veikla, kuria siekiama apsaugoti, remti ar proteguoti vienus verslo subjektus ar asmenis kitų subjektų ar asmenų atžvilgiu.

Sukčiavimas – nusikalstama veika, kuria asmuo apgaule savo ar kitų asmenų naudai įgyja svetimą turtą ar turtinę teisę, išvengia turtinės prievolės arba ją panaikina.

Kitos Politikoje vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme ir kituose teisės aktuose.

II SKYRIUS ANTIKORUPCINIAI ĮSIPAREIGIJIMAI

Savivaldybės institucijų, įstaigų ir įmonių vadovai, turintys pavaldžių darbuotojų, atsako už tai, kad būtų užtikrintas atitinkamų veiksmų bei vidaus kontrolės priemonių įgyvendinimas, siekiant užkirsti kelią ir atskleisti kyšininkavimo ir kitus korupcijos atvejus.

Kiekvienas darbuotojas yra individualiai atsakingas už susipažinimą su šia Politika, privalo laikytis Politikos nuostatų ir įsipareigoja:

Prekybos poveikiu ir kyšininkavimo srityje:

Netoleruoti jokių kyšininkavimo apraiškų ir prekybos poveikiu, nei tiesiogiai, nei netiesiogiai nesiūlyti, neduoti ir neleisti duoti kyšių, jų neprašyti ir nepriimti, taip pat ir per trečiuosius asmenis. Nustačius prekyba poveikiu ar kyšininkavimo požymių, gavus prašymą duoti ar pasiūlymą priimti kyšį, pranešti vadovautis priede Nr. 1 pateiktais kriterijais. Pastebėjus, kad kiti darbuotojai elgiasi neetiškai ir jų elgesys kelia įtarimų dėl galimai vykdomų neteisėtų veikų, privaloma informuoti asmenį, atsakingą už korupcijos prevenciją anoniminiu pasitikėjimo telefonu (8 46) 21 78 88, el. paštu: antikorupcija@klaipeda.lt, Klaipėdos miesto savivaldybės pastatuose – Liepų g. 11 ir Danės g. 17 – esančiose dėžutes su užrašu „Aš prieš korupciją Klaipėdos miesto savivaldybėje“ ar anonimine žinute <https://www.klaipeda.lt/lt/-3/korupcijos-prevencija/pranesk-apie-korupcija/2738>.

Interesų konflikto srityje:

Laikytis teisės aktų reikalavimų, įskaitant ir šios Politikos nuostatų reikalavimų.

Vengti bet kokio interesų konflikto, kuris gali turėti neigiamos įtakos nešališkam ir objektyviam pareigų ar funkcijų vykdymui

Visas darbo priemones, finansinius, materialinius ir informacinius išteklius naudoti tik tiesioginėms funkcijoms vykdyti, išskyrus atvejus, kai kitoks naudojimas yra aiškiai reglamentuotas.

Kilus interesų konfliktui ir (ar) esant įtarimų, kad toks konfliktas gali kilti, nedelsiant informuoti savo tiesioginį vadovą bei nusišalinti svarstant klausimus ir (ar) priimant sprendimus, susijusius su interesų konfliktu.

Nepotizmo srityje:

Neproteguoti šeimos narių, giminaičių, bei draugų įdarbinimo;

Netoleruoti situacijos, kai artimais ryšiais susiję asmenys yra tiesiogiai pavaldūs;

Dovanų srityje:

Neteikti ir nepriimti jokių dovanų, kurios galėtų būti suprantamos kaip skatinimas ar atlyginimas už sprendimą palankumo ar išskirtinio vertinimo siekimas visose su administracija susijusiose veiklose bei kiekvieną pasiūlymą vertinti pagal Politikos priede Nr. 2 nurodytus kriterijus

Priimti / teikti tik oficialias reprezentacijai skirtas, pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas dovanas (pvz. suvenyrai), bei rodyti / priimti siūlomą svetingumą (pvz. dalyvauti parodose, konferencijose ir pan.) jei tokios dovanos / demonstruojamas svetingumas turi aiškiai išreikštą tarnybinių santykių palaikymo tikslą, yra skirta Savivaldybės institucijos, įstaigos ar įmonės žinomumui, bendradarbiavimui ir įvaizdžiui stiprinti. Teikiamos dovanos vienam asmeniui negali viršyti 150 Eur ir yra skirtos tik bendradarbiavimui ir (ar) įvaizdžiui stiprinti. Jeigu dovanos vertė viršija 150 Eur, ši dovana yra administracijos nuosavybė. Administracijos vadovo sprendimu tokia dovana gali būti perduota darbuotojams naudotis.

Priimant dovanas vadovaujamosi Dovanų, gautų pagal tarnybinių protokolą ar tradicijas, taip pat Reprezentacijai skirtų dovanų perdavimo, vertinimo, registravimo ir saugojimo tvarkos aprašu, patvirtintu Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. spalio 12 d. įsakymu Nr. AD1-1112 <https://www.klaipeda.lt/data/public/uploads/2020/10/tvarkos-aprasas.pdf>

Pinigai / piniginiai dovanų kuponai negali būti dovanojami arba priimama kaip dovana, nepaisant sumos dydžio.

Piktnaudžiavimo pareigomis srityje:

Netoleruoti piktnaudžiavimo einamomis pareigomis, vidaus teisės aktais suteiktų įgaliojimų viršijimo;

Teikiamomis darbo priemonėmis, finansiniais, materialiniais ištekliais naudotis griežtai laikantis Savivaldybės įstaigų, įmonių, institucijų priimtais vidaus teisės aktais ir kitais dokumentais nustatytos tvarkos. Privaloma saugotis Savivaldybės įstaigos, įmonės, institucijos turta, naudojamą darbo funkcijos atlikti, prireikus – imtis būtinų veiksmų, siekiant užkirsti kelią neteisėtam turto panaudojimui, sugadinimui ar kitiems neteisėtiems veiksams,

Viešųjų pirkimų srityje:

Užtikrinti, kad visi Savivaldybės įmonės, įstaigos, institucijos vardu vykdomi viešieji pirkimai būtų atliekami skaidriai, laikantis lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo ir nešališkumo reikalavimų, racionaliai ir teisėtai panaudojant lėšas.

Atrinkti laimėtojus pagal ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo arba mažiausios kainos kriterijus, sudarant vienodas ir nediskriminacines sąlygas tiek pirkimo, tiek sutarties vykdymo metu.

Vadovautis nustatytais vidaus kontrolės mechanizmais, aukščiau nurodytų principų įgyvendinimui.

Imtis neatidėliotinių veiksmų, jei pasitelkus vidaus kontrolės mechanizmus ir kitas priemones nustatomi Politikos nuostatų ir (ar) kitų teisės aktų pažeidimai.

III SKYRIUS POLITIKOS ĮGYVENDINIMAS, PRIEŽIŪRA IR KONTROLĖ

Savivaldybės įmonių, įstaigų ir institucijų vadovai savo elgesiu formuoja Politikoje numatytą elgesio standartą, užtikrina, kad jų atsakomybei priskirtose veiklos srityse veikla būtų vykdoma tinkamai įgyvendinant šios Politikos nuostatas.

Kiekvieno vadovo pareiga – kasdieninis Politikos įvertinimas, komunikacija su darbuotojais ir tinkamo elgesio formavimas

Siekiant užtikrinti Politikos nuostatų įgyvendinimą, pažeidimų prevenciją, skaidrumą ir pasitikėjimą įstaigoje veikia pasitikėjimo linija – *Anoniminiu pasitikėjimo telefonu (8 46) 21 78 88, el. paštas: antikorupcija@klaipeda.lt.*

Savivaldybės institucijos, įstaigos įmonės, vadovas užtikrina, kad visi galimi Politikos pažeidimai būtų tinkamai išnagrinėti. Nustačius bet kokias galimas korupcijos apraiškas ar korupcinio pobūdžio pažeidimus, gali būti sudaryta komisija šioms apraiškoms ir pažeidimams ištirti, įvertinti ir sprendimams priimti.

Bet kuris darbuotojas, kuris turi įtarimų dėl šios Politikos pažeidimus, privalo neatidėliodamas ir tinkamai reaguoti į visus šios Politikos pažeidimus ir apie juos informuoti asmenį, atsakingą apie korupcijos prevenciją. Savivaldybės įmonėse, įstaigose, institucijose, palaikomi darbuotojai, kurie praneša apie galimus korupcijos atvejus ir kitus Politikos pažeidimus.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Darbuotojai privalo būti supažindinti su šia Politika ir įpareigoti laikytis šių nuostatų.

Šios Politikos nuostatų pažeidimai laikomi tarnybiniu (darbo) pareigų vykdymo pažeidimu ir už juos taikoma Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatyta atsakomybė.

Tais atvejais, kai Politikos pažeidimas turi nusikalstamos veikos požymių, apie tai pranešama kompetentingoms institucijoms.

Savivaldybės institucijų, įstaigų ir įmonių
nulinės tolerancijos korupcijai politikos gairių
1 priedas

DARBUOTOJŲ ELGESIO REIKALAVIMAI, GAVUS PASIŪLYMĄ PRIIMTI KYŠĮ

Darbuotojas kuriam pasiūlytą priimti kyšį privalo:

1. Aiškiai atsisakyti siūlomo kyšio.
2. Perspėti asmenį, siūlantį kyšį, kad jis daro nusikaltimą, už kurį Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse yra numatyta baudžiamoji atsakomybė, bei informuoti, kad nesiliovus, kreipsis į teisėsaugos institucijas.

Asmeniui nesiliaujant siūlyti kyšio:

1. Nedelsiant pakviesti kartu dirbantį (-ius) darbuotoją (-us) kaip liudytoją (-us), bei, jeigu yra galimybė, naudojant tam tinkamą įrangą, padaryti garso ir (ar) vaizdo įrašą.
2. Jeigu yra galimybė, nustatyti asmenį, siūlančio kyšį, vardą, pavardę, darbovietę, gyvenamąją vietą.
3. Apie korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų faktą, pažymėti prašyme suteikti administracinę paslaugą, įrašą patvirtinti parašu (jeigu yra galimybė ir kito darbuotojo parašu).
4. Nedelsiant informuoti asmenį, atsakingą už korupcijos prevenciją įstaigoje, ir ne vėliau kaip kitą darbo dieną parašyti tarnybinį pranešimą, nurodant priežastis, dėl kurio buvo siūlytą duoti kyšį, surašant su šiuo įvykiu susijusius atliktus veiksmus.

PASIŪLYMO PRIIMTI DOVANAS/KVIETIMUS VERTINIMO KRITERIJAI

Prieš priimdamas bet kokią dovaną ar kvietimą į nemokamus renginius, kiekvienas darbuotojas turi įvertinti pasiūlymą pagal šiuos kriterijus:

1. Ar už dovanos / kvietimo priėmimą siekiama įgyti palankumo, išskirtinio vertinimo bet kokiose su įstaiga susijusiose veiklose;

2. Ar su dovaną / kvietimą siūlančiu asmeniu šiuo metų įstaiga turi kokį nors ryšį (dalyvauja pirkimo procedūrose, siekia gauti administracinę ar kitokią paslaugą ir pan.);

3. Ar dovaną / kvietimą siūlantis asmuo dažnai teikia tokius pasiūlymus;

4. Ar priėmę dovaną / kvietimą savo tokio sprendimo viešai negalėsite pagrįsti;

5. Ar dovana / kvietimas nesukels interesų konflikto;

6. Ar dalyvavimas kvietime nurodytame renginyje neturės neigiamos įtakos bendrovės įvaizdžiui, reputacijai;

7. Ar priėmus dovaną / kvietimą būtų jaučiamas koks nors įsipareigojimas dovanotojui;

Jeigu į bent vieną kriterijų atsakoma „Taip“, darbuotojas turi atsisakyti priimti tokią dovaną / kvietimą ir apie tai pranešti savo tiesioginiam vadovui ir asmeniui, atsakingam už korupcijos prevenciją.

Bet kokia dovana ar kvietimas gali būti priimtas tik tuo atveju, jei tai susiję su vykdoma veikla, o dovanos ar kvietimo priėmimas darbuotojo suderintas su tiesioginiu vadovu.